

Національний університет
водного господарства
та природокористування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії

В.С. Мошинський

«28» квітня 2023 року

ПРОГРАМА
фахового іспиту для прийому на навчання
за освітньою програмою підготовки **магістра**
зі спеціальності **227 "ТЕРАПІЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ"**
спеціалізація **227.1 Фізична терапія**

Рівне

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фаховий іспит за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація» проводиться з метою оцінки рівня професійних знань, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою та результатами навчання, встановлених Стандартом вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 19.12.2018 р. № 1419.

Фаховий іспит проводиться в письмовій формі або з використанням комп'ютерної техніки. Фаховий іспит у письмовій формі проводять для абітурієнтів, які не є випускниками НУВГП. Фаховий іспит з використанням комп'ютерної техніки може бути проведено для абітурієнтів, які є випускниками НУВГП.

Програмові вимоги для проведення фахових іспитів та екзаменаційні білети або бази питань готуються головами фахових атестаційних комісій та затверджуються Приймальною комісією.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

I. Вимоги до результатів навчання, встановлених Стандартом вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація, галузі знань 22 Охорона здоров'я.

Результат навчання: Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращення довкілля громади.

Рухова активність: здоров'я, працездатність, фізичний розвиток, нормальне функціонування органів і систем організму, механізм передачі рефлексів, додаткові витрати енергії, адаптація до навколишнього середовища, підтримання маси тіла, відновлення працездатності, проведення дозвілля.

Функціональний стан: нормальний, порушений, патологічний.

Фізичний стан: здоровий спосіб життя, фізична підготовленість, фізичний розвиток, психічний статус, фізична працездатність, профілактика захворювань, ставлення до власного фізичного стану, спадковість, побутові умови, стійкість до несприятливих факторів.

Громадське здоров'я: здоров'я населення, психогігієна, безпека руху, економіка охорони здоров'я, державна політика, психічне здоров'я, страхова медицина, безпека та гігієна праці.

Результат навчання: Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

Українська мова у професійному спілкуванні: особливості розвитку мовної системи і професійне спілкування, особливості писемної форми професійного спілкування, синтаксис і пунктуація професійного спілкування, особливості усної форми професійного спілкування, лексика і фразеологія професійного спілкування:

нарада, доповідь і лекція, промова, бесіда, дискусія.

Результат навчання: Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

Інформатика та комп'ютерна техніка: теоретичні основи інформатики, основні поняття інформатики, організація комп'ютерної інформації, сучасні системи забезпечення інформаційних процесів, антивірусні програми. Комп'ютерні мережі, Internet, текстовий процесор Microsoft Word, програма MS Excel. Таблична обробка та аналіз даних. Програма для створення презентацій (Microsoft PowerPoint).

Результат навчання: Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

Порушення функцій органів та систем: опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем.

Фізична терапія охоплює такі аспекти: медичні (містить діагностичні, профілактичні і лікувальні заходи); фізичні (передбачає застосування фізичних факторів); психологічні (охоплює психологічну адаптацію, профілактику і лікування психологічних змін); професійні (відновлення працездатності); соціальні (охоплюють питання впливу соціальних факторів, подальший перебіг хвороби, ефективність фізичної терапії, соціальне забезпечення); економічні (передбачає вивчення економічних витрат і економічного ефекту за різних видів відновного лікування).

Результат навчання: Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

Долікарська медична допомога при патологічних станах і раптових захворюваннях у звичайних та екстремальних ситуаціях; основи долікарської діагностики, класифікація раптових захворювань та патологічних станів; техніка надання долікарської медичної допомоги в різних ситуаціях, спрямованої на попередження ускладнень і врятування життя потерпілого.

Діагностика раптових захворювань та патологічних станів; правила роботи в умовах стихійного лиха чи екстремальних ситуацій.

Результат навчання: Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

Засоби та методи обстеження серцево-судинної та дихальної системи: опитування, спостереження, антропометрія, пальпація, перкусія, аускультация, функціональні тести, спірографія, пневмотахометрія, пікфлоуметрія, пульсоксиметрія, вимірювання артеріального тиску

Засоби та методи обстеження діяльності опорно-рухового апарату у фізичній терапії: опитування, спостереження, антропометрія, пальпація, суглобова гра, визначення інтенсивності та динаміки болю, оцінювання активного та пасивного

руху, вимірювання амплітуди руху у суглобах (гоніометрія тощо), визначення м'язової сили (мануальне м'язове тестування, динамометрія тощо), визначення м'язової витривалості, визначення рівноваги та координації, оцінювання рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та ін.), оцінка стану кукси.

Засоби та методи реабілітаційного обстеження за наявності неврологічних розладів: опитування, спостереження, пальпація, оцінювання рухливості суглобів, визначення м'язової сили, визначення рівня і локалізації чутливості, тестування рефлексів, визначення м'язового тону, визначення м'язової витривалості, оцінювання рівноваги та координації, оцінювання довільних рухових функцій, тести, шкали для оцінки болю, рухових функцій та мобільності.

Результат навчання: Тракувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

Міжнародна класифікація функціонування: цілі, застосування – як інструмент навчання, як інструмент соціальної політики, як статистичний інструмент, як інструмент дослідження, як клінічний інструмент. Складові Функціонування та Обмеження життєдіяльності. Складові Контекстуальних факторів. Реабілітаційний діагноз. Оцінка ефективності проведеної реабілітації. Складові Міжнародної класифікації функціонування: функції організму, структури організму, порушення, активність, участь, обмеження діяльності, обмеження участі, фактори середовища.

Показники здоров'я та пов'язані зі здоров'ям стани, наслідки та фактори, що їх визначають.

Результат навчання: Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

Професійна етика: поняття професійної етики. Структура, види і норма. Принципи спілкування у медичній спільноті. Принципи спілкування з пацієнтом. Принципи спілкування з родичами. “Лікарська таємниця”. Критика та її етичні аспекти. Імідж, одяг та манери фізичного терапевта.

Результат навчання: Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

Абілітація, встановлення завдань, допоміжні засоби реабілітації, заняттєва активність, заняттєва участь, індивідуальний реабілітаційний план, обсяг реабілітаційної допомоги, психологічна допомога в реабілітації, реабілітаційне обстеження, реабілітаційний діагноз, реабілітаційний прогноз, реабілітація, стан здоров'я, телереабілітація, терапія мови і мовлення, фахівці з реабілітації, фізична терапія. Мультидисциплінарна реабілітаційна команда.

Результат навчання: Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

Порушення діяльності серцево-судинної та дихальної систем: терапевтичні вправи (дихальні, загально-розвиваючі, аеробного характеру, на розтяг та розслаблення м'язів), позиціонування, дихальна гімнастика, звукова гімнастика, масаж, засоби загартування та водні процедури.

Порушення діяльності опорно-рухового апарату: терапевтичні вправи (на зменшення болю та набряку, на розвиток сили, на розвиток витривалості, на підтримку амплітуди руху, на гнучкість, на мобілізацію суглобів (суглобова гра), на рівновагу, на координацію), тренування рухових навичок та умінь (функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, користування допоміжними засобами для ходи та візком, користування протезами, самообслуговування та самогляд), позиціонування, масаж, постізометрична релаксація, преформовані фізичні чинники (тепло, холод, водні процедури, преформована електрична енергія).

Неврологічні розлади: терапевтичні вправи (з опором (сила та витривалість), на підтримку амплітуди руху, на розвиток/відновлення гнучкості (розтяг/стретчинг), на розвиток/відновлення рівноваги, на розвиток/відновлення координації, на розвиток/відновлення дрібної моторики), тренування рухових навичок та умінь, функціональне тренування (переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, користування допоміжними засобами для ходи та візком, користування ортезами, самообслуговування та самогляд), позиціонування, дихальні вправи, масаж.

Результат навчання: Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

Терміни та положення наукової і практичної діяльності у фізичній терапії; види наукових досліджень. Види наукових робіт. Наука як форма суспільної свідомості. Основні наукові категорії і теоретико-методичні поняття. Загальна характеристика методів дослідження.

Результат навчання: Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

Форми, методи і прийоми: діяти згідно етичного кодексу та професійної поведінки фізичного терапевта (надавати справедливі послуги фізичної терапії; уникати нанесення будь якої шкоди; діяти в кращих інтересах пацієнта/клієнта; поважати особисту незалежність); вміння спілкуватися; надання достовірної інформації; довіра у стосунках з пацієнтами/клієнтами; відповідально працювати з документацією.

Результат навчання: Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

Реабілітаційний процес, засоби фізичної терапії у процесі організації, планування та проведення комплексних реабілітаційних заходів. Функціональна оцінка рухової активності людини. Оцінка стану серцево-судинної і дихальної систем. Функціональні проби. Оцінка стану нервової системи. Координаційні проби. Субмаксимальні тести для оцінки фізичної працездатності.

Результат навчання: Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

Види, форми та способи спілкування, їх характеристики. Психологічний контакт із співрозмовником, його індивідуально-психологічні особливості. Правила ефективного спілкування з урахуванням віку, рівня освіти, соціальної і професійної приналежності, психологічних та когнітивних якостей співрозмовника/співрозмовників. Поняття про професійне спілкування.

Конфлікт, його функції, причини та види. Засоби попередження та подолання міжособистісних конфліктних ситуацій. Особливості спілкування фізичного терапевта з різними пацієнтами, їхніми родичами. Спілкування та мікроклімат в медичному колективі. Поняття субординації. Комунікації в мультидисциплінарній команді.

Результат навчання: Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

Принципи спілкування з клієнтами, членами їх родин, колегами, у невеликих групах. Етика і деонтологія. Комунікація. Спілкування за допомогою вербальних і невербальних засобів. Альтернативна комунікація. Зміна пізнавальних процесів, які виразно проявляються в моменти комунікації. Критерії ефективної і неефективної комунікації. Інструменти для ефективної комунікації.

Критерії ефективності проведеного інструктажу, навчання клієнтів, членів їх родин, колег, невеликих груп.

Результат навчання: Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

Мета реабілітаційного оцінювання: діагностичне, прогностичне, контролююче спрямування. Мета проведення первинного, поточного та додаткового, контрольного (заключного) реабілітаційного оцінювання. Основні принципи добору інструментів оцінювання. Характеристика добору інструментів оцінювання. Валідність, надійність, стандартизація тестування, чутливість до змін.

Інтерпретація порівняння первинних, поточних, заключних показників оцінювання. Документування оцінювання.

Результат навчання: Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

Аналіз отриманої інформації, власний досвід, навчальні завдання. Критична самооцінка, безперервний професійний розвиток, самоосвіта, аналіз компонентів діяльності.

3. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ

2.1. Організація фахового іспиту здійснюється відповідно до Положення

про приймальну комісію Національного університету водного господарства та природокористування.

2.2. Фаховий іспит проводиться в письмовій формі або з використанням комп'ютерної техніки і складається із 45-ти тестових завдань першого рівня складності та 2-ох тестових завдань другого рівня складності, кожне з яких містить п'ять варіантів відповіді.

2.3. Порядок нарахування балів при проходженні тестування за завдання першого рівня складності:

2.4. Завдання другого рівня складності оцінюються в 5 балів кожне і містять одну правильну відповідь. У разі відсутності розв'язку, але вірно відміченого правильного варіанту відповіді, завдання оцінюється в 2 бали.

2.5. Якщо в питанні вступник відмітив більше варіантів відповідей, ніж передбачено питанням, то питання оцінюється в 0 балів.

2.6. Час проведення вступного фахового іспиту складає до трьох астрономічних годин.

Структура тестового завдання	Умови нарахування (2 бали)
1. Питання а) 100% вірна; б) 0% невірна; в) 0% невірна; г) 0% невірна; д) 0% невірна.	Питання містить лише одну вірну відповідь, при виборі якої нараховується 2 бали
1. Питання а) 50% вірна; б) 50% вірна; в) 0 невірна; г) 0 невірна; д) 0 невірна.	Питання містить дві правильні відповіді, при виборі яких відповідь вважається повною і нараховується 2 бали. При виборі лише одного варіанту правильної відповіді – нараховується 1 бал.
1. Питання а) 33,33333% вірна; б) 33,33333% вірна; в) 33,33333% вірна; г) 0 невірна; д) 0 невірна.	Питання містить три правильних варіанти відповіді, при виборі яких відповідь вважається повною і нараховується 2 бали. При виборі одного або двох лише правильних варіантів відповідей, відповідь вважається частково вірною і нараховується 0,67 бала за кожен правильний варіант відповіді
1. Питання а) 25% вірна; б) 25% вірна; в) 25% вірна; г) 25% вірна; д) 0% невірна	Питання містить чотири правильні варіанти відповіді, при виборі яких відповідь вважається повною і нараховується 2 бали. При виборі одного, двох або трьох лише правильних варіантів відповідей, відповідь вважається частково вірною і нараховується 0,25 балів за кожен правильний варіант відповіді.

4. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. Багрій І.П. Заняттєва терапія як сфера професійної діяльності: Конспект лекцій до курсу «Технології збереження здоров'я у соціальній сфері». Модуль 2 для студентів спеціальності 231 «Соціальна робота». Львів: Видавництво Національного Університету «Львівська політехніка», 2015. 50 с.

2. Богдановська Н.В. Фізична реабілітація хворих різних нозологічних форм: навч. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання спец. "Фізична реабілітація". Держ. вищ. навч. закл. "Запоріж. нац. ун-т" М-ва освіти і науки, молоді та спорту України. Запоріжжя: [б. в.], 2011. 313 с.

3. Вакуленко Л.О. та ін. Реабілітаційний масаж. Тернопіль: ТДМУ, 2018. 524 с.

4. Григус І.М. Реабілітаційне обстеження та визначення стану здоров'я. Рівне, 2013. 72 с.

5. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2018. 258 с.

6. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: навчальний посібник. Львів: «Новий Світ-2000», 2022. 170 с.

7. Григус І.М. Фізична реабілітація хворих на бронхіальну астму: монографія. Saarbrücken: LAMBERT Academic Publishing, 2017. 278 с.

8. Григус І.М., Брега Л.Б. Фізична терапія в кардіології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2018. 268 с.

9. Григус І.М., Нагорна О.Б. Основи фізичної терапії: навч. посіб. Херсон : Олді+, 2022. 150 с.

10. Григус І.М., Нагорна О.Б., Горчак В.В. Реабілітаційне обстеження в практиці фізичного терапевта: навч. посіб. Рівне, 2017. 128 с.

11. Мерзлікіна О. Тлумачний словник термінів і словосполучень фізичної реабілітації. Львів: Українські технології, 2002. 48 с.

12. Мурза В.П. Фізична реабілітація в хірургії [навч. посіб.]. К.: Наук. світ, 2008. 246 с.

13. Мухін В.М. Фізична реабілітація: підручник. К.: Олімпійська література, 2010. 488 с.

14. Нагорна О.Б., Горчак В.В. Основи фізичної реабілітації: навчальний посібник. Рівне, 2017. 128 с.

15. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник. Л.О. Вакуленко [та ін.]; за заг. ред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. Тернопіль: Укрмедкн.: ТДМУ, 2018. 372 с.

16. Посібник з нейрохірургії для студентів IV та V курсів медичних та стоматологічного факультетів ХНМУ. Харків. 2019. 164 с.

17. Соколовський В.С. Лікувальна фізична культура: підручник. В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. 234 с.

18. Терапевтичні вправи: навчальний посібник. О. Єжова, К. Тимрук-Скоропад, Л. Ціж, О. Ситник. Житомир, ПП "Євро-Волинь", 2021. 150 с.

19. Українська Асоціація фізичної терапії. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://physrehab.org.ua/uk/home/>

20. Фізична терапія в нейрореабілітації: навчально-методичний посібник для викладачів. Запоріжжя: ЗДМУ. 2020. 234 с.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Фаховий іспит для вступників ступеня магістр на основі ступеня бакалавра (ОКР спеціаліста, ступеня магістра) проводиться у письмовій формі або з використанням комп'ютерної техніки.

Бал фахового іспиту визначається як сума балів, одержаних за вирішення 47-ми тестів. Питання першого рівня складності оцінюються від 0 до 2-ох балів, питання другого рівня складності оцінюються від 0 до 5-ти балів. Детальний опис нарахування балів приведений в розділі 2 цієї програми.

Оцінка за виконання фахового іспиту за шкалою від 100 до 200 балів визначається за формулою

$$N = n + 100,$$

де n – бал фахового іспиту;

Фаховий іспит оцінюється з кроком в один бал. Заокруглення до цілого числа здійснюється за математичними правилами.

Вступник допускається до участі у конкурсі, якщо оцінка за виконання фахового іспиту складає не менше 110 за шкалою від 100 до 200 балів.

Програма обговорена та узгоджена на засіданні кафедри
фізичної терапії, ерготерапії
(протокол № 8 від 10 березня 2023 р.)

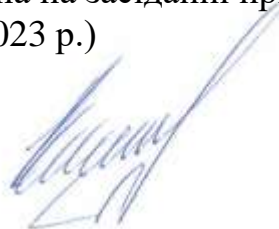
Завідувач кафедри
фізичної терапії, ерготерапії

Н.С. Нестерчук

Програма розглянута та схвалена на засіданні приймальної комісії
(протокол № 11 від 25 квітня 2023 р.)

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Р.В. Жомирук